

De governance van pensioenfondsen vanaf de stelselwijziging

“Nieuwe pensioencontracten leiden tot andere governance van pensioenfondsen”

R. Maatman (RU), D. Melis (EUR), B. Oldenkamp (EUR) en A. Slager (TiU)

Het is noodzakelijk om de governance van pensioenfondsen te heroverwegen. De risicoverschuiving in het nieuwe pensioenstelsel vereist dat de governance een verdergaande bescherming biedt aan pensioendeelnemers. Een betere governance komt het functioneren van het pensioenfonds ten goede en is in het belang van pensioendeelnemers. Pensioenfondsen krijgen van doen met nieuwe eisen aan de interne beheersing (zorgplichten, aansturing van de uitbestedingskosten, digitalisering en duurzaamheid). Ze komen voor de vraag te staan hoe zij hun eigen organisatie kunnen versterken, zodat zij tegen deze nieuwe uitdagingen zijn opgewassen. Wellicht is een verdergaande consolidatie vereist onder pensioenfondsen om deze versterking te realiseren tegen acceptabele kosten. Wij benoemen zes principes voor een goede governance en werken die uit in hoofdlijnen en details.

Bevindingen op hoofdlijnen

- De pensioendeelnemers zijn de risicodragers onder het nieuwe stelsel. De financiële risico's komen bijna geheel bij hen te liggen. Zij zijn ook kwetsbaar, omdat ze geheel afhankelijk zijn van de prestaties van het pensioenfonds.
- De betrokkenheid van sociale partners in de governance van pensioenfondsen blijft van belang en is waardevol voor pensioendeelnemers.
- Pensioenfondsen dienen voorrang te geven aan de belangen van pensioendeelnemers en dienen hun taken te vervullen met de zorgvuldigheid die een deskundig pensioenuitvoerder kenmerkt. Als het pensioenfonds hierin tekortschiet, is het intern toezicht de eerst aangewezene om zo nodig (uitvoerende) bestuurders te corrigeren.
- Wij pleiten voor een nieuw orgaan dat opkomt voor de belangen van pensioendeelnemers. Dit orgaan beschikt over bevoegdheden tot benoeming en ontslag van de beleidsbepalers van een pensioenfonds. Het vervangt het bestaande verantwoordingsorgaan en belanghebbendenorgaan.
- Een verbeterde governance kan het vertrouwen van de deelnemers in hun pensioenfonds verankeren, waardoor zij bereid blijven hun financiële belangen toe te vertrouwen aan het pensioenfonds, óók als het tegenzit.

Kernboodschap voor de sector

- De nieuwe pensioencontracten worden gekenmerkt door meer complexiteit in de uitvoering. Die uitvoering stelt andere eisen aan de organisatie en de governance van pensioenfondsen.
- Wij voorzien een noodzaak tot versterking van de eigen pensioenfondsorganisatie.



Meer weten? Lees het paper

'De governance van pensioenfondsen vanaf de stelselwijziging'